

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Prop. 48 S

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Anskaffelse av luftvern

*Tilråding fra Forsvarsdepartementet 9. februar 2024,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Innledning

Formålet med proposisjonen er å be om Stortingets samtykke til å endre omfang og kostnadsramme for investeringsprosjekt 1146 *Gjenanskaffelse av donerte hovedkomponenter til NASAMS (P1146)*.

2 Bakgrunn

Ukraina er kontinuerlig utsatt for ulike former for angrep fra luften. Angrepene rettes mot militære enheter og kapasiteter, kritisk infrastruktur og sivilbefolkningen. For Ukraina er beskyttelse mot luftangrep helt avgjørende for å beskytte både militære og sivile i landet. Ukraina har svært gode erfaringer med NASAMS luftvern (*National Advanced Surface-to-Air Missile Systems*), og har bedt Norge om å vurdere ytterligere støtte med luftvern.

For å imøtekomme Ukrainas behov for luftvern på kort sikt har regjeringen besluttet å donere to utskytningseenheter fra Forsvarets struktur. Helhetlige vurderinger av konsekvenser for Forsvarets operative evne og nasjonal beredskap ligger til grunn for denne beslutningen. I tillegg har regjeringen besluttet å bestille åtte utskytningseenheter og fire ildledningssentraler til NASAMS for å legge til rette for en fremtidig donasjon.

Prosjekt 1146 ble vedtatt av Stortinget 18. desember 2023 ved behandling av Innst. 133 S

(2023–2024) til Prop. 17 S (2023–2024) med en kostnadsramme på 2 317 millioner 2023-kroner. Prosjektet anskaffer hovedkomponenter bestående av åtte utskytningseenheter og fire ildledningssentraler til NASAMS som en-til-en-erstatning for materiell som er donert til Ukraina. Materiellet som gjenanskaffes er NASAMS-materiell som hovedsakelig er produsert av *Kongsberg Defence and Aerospace* (KDA). Materiellet gjenanskaffes direkte fra KDA som eneleverandør, og kontrakt ble signert 31. januar 2024. Avtale om industri-samarbeid med aktuell underleverandør er ivare-tatt.

Luftvern er en helt sentral kapasitet i et militært forsvar. Det er derfor gjort en grundig vurdering av de operative konsekvensene for Forsvaret ved å donere ytterligere to utskytningseenheter. De operative konsekvensene er vurdert til å være akseptable og håndterbare, og Forsvaret vil ikke gå under det nivået som forsvarssjefen har vurdert som minimumsbeholdningen av NASAMS luftvern. En viktig forutsetning for at de operative konsekvensene er håndterbare er at gjenanskaffelsen av luftvern skjer så raskt som mulig.

Gjenanskaffelse av donert materiell er et grunnleggende prinsipp for slike donasjoner innenfor rammen av Nansen-programmet, jf. Stortingets behandling av Innst. 218 S (2022–2023) til Prop. 44 S (2022–2023). Det er en felles utfordring i forsvarssektoren at utgifter for militært materiell øker og at allerede lange ledetider nå blir enda lengre. Det er derfor svært viktig å inngå bin-

dende kontrakter så raskt som mulig. Særlig gjelder dette for en sentral kapasitet som luftvern. For at Ukraina skal få tilgang på det militære materiellet og den ammunisjonen de trenger for å forsvare seg, er det avgjørende at kapasiteten til vestlig industri utnyttes fullt ut og utvides. Bestilling av materiell som legger grunnlag for en fremtidig donasjon nå, er en effektiv måte å utnytte kapasiteten i industrien.

3 Anskaffelse av luftvern

Prosjekt 1146 ble vedtatt med formål om gjenanskaffelse av åtte utskyttingsenheter og fire ildledningssentraler til NASAMS som allerede er donert. For å gjenanskaffe det ytterligere materiellet regjeringen har besluttet å donere, og bestille for en fremtidig donasjon, foreslås det at omfanget i P1146 økes med ti utskyttingsenheter og fire ildledningssentraler til NASAMS. Totalt vil P1146 etter denne endringen ha et omfang på 18 utskyttingsenheter og åtte ildledningssentraler til NASAMS.

Prosjektets sentrale styringsdokument har gjennomgått ekstern kvalitetssikring i tråd med Finansdepartementets krav til store statlige investeringer, og sluttrapport ble levert tidlig i oktober 2023. I prosjektdokumentasjonen fremgår det at prosjektet er robust nok til å tåle en betydelig økning i omfang.

Hoveddelen av leveransene i prosjektet, slik det ble godkjent av Stortinget i 2023, blir levert som planlagt i 2026. Gjennomføringen av omfangsendret prosjekt planlegges forlenget med tre år fra perioden 2024–2027 til 2024–2030 som følge av justert leveranseplan fra 2026–2027 til 2026–2029. Omfangsendringen gjøres med bakgrunn i inngått kontrakt i prosjektet. Det vil bli stilt krav om industrisamarbeid med aktuelle underleverandører.

Utover det som hittil er besluttet, vurderer regjeringen å samarbeide med andre land for å

støtte Ukraina med luftvern. Nylig deltok Norge på etablering av kapabilitetskoalisjonen for bakkebasert luftvern. Denne koalisjonen, samt andre bi- og multilaterale konstellasjoner, kan nyttes for å støtte Ukraina med luftvern.

4 Fremtidig nasjonalt behov for luftvern

Regjeringen vil vurdere det nasjonale behovet for luftvern i en helhetlig kontekst og vil i løpet av 2024 legge dette frem for Stortinget som del av regjeringens forslag til langtidsplan for Forsvaret.

5 Økonomi

Kostnadsrammen (P85) for ti utskyttingsenheter og fire ildledningssentraler er beregnet til 3 452 millioner kroner inkl. merverdiavgift, usikkerhetsavsetning og gjennomføringskostnader. Styringsrammen (P50) utgjør 3 087 millioner kroner inkludert merverdiavgift og gjennomføringskostnader. Omfangsendringen tas inn i prosjekt 1146. Styringsrammen (P50) for prosjekt 1146 utvides med 3 087 millioner kroner fra 2 046 millioner kroner til 5 133 millioner kroner inkludert merverdiavgift og gjennomføringskostnader. Kostnadsrammen (P85) inkl. merverdiavgift, usikkerhetsavsetning og gjennomføringskostnader utvides med 3 452 millioner kroner fra 2 438 millioner kroner til 5 890 millioner kroner. Prosjektet anbefales godkjent med kostnadsramme for kapittel 1760, post 45, på 5 890 millioner kroner inkludert merverdiavgift, usikkerhetsavsetning og gjennomføringskostnader.

Utgiftene til anskaffelsen dekkes av Forsvarsdepartementets andel av Nansen-programmet. Kostnadsrammen er basert på valutakurs pr. desember 2023.

Forsvarsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under
et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om
anskaffelse av luftvern.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om anskaffelse av luftvern i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om anskaffelse av luftvern

I

Investeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2024 kan:

1. Endre omfang og kostnadsramme for følgende investeringsprosjekt:

Prosjekt	Kostnadsramme
1146 Gjenanskaffelse av donerte hovedkomponenter til NASAMS.	5 890 mill. kroner

2. Forsvarsdepartementet får fullmakt til å justere kostnadsrammen i takt med prisstigningen og som følge av endringer i valutakursene i senere år.
